

Ekumenizm dla ewangelizacji, red. P. Kantyka, S. Pawłowski, Lublin 2015, Redakcja Wydawnictw KUL, ss. 304

Głoszenie Dobrej Nowiny to zasadnicze zadanie Kościoła. W działalności duszpasterskiej problematyka związana z ewangelizacją i nową ewangelizacją dla przekazu wiary znalazła się w polu szczególnego zainteresowania w ostatnich latach. Zagadnieniem tym zajmował się Synod Biskupów w 2012 r., a jego główne wytyczne znalazły się w posynodalnej adhortacji papieża Franciszka pt. *Evangelii gaudium. O głoszeniu Ewangelii w dzisiejszym świecie*, która została ogłoszona 24 listopada 2013 r. Ten ważny temat znalazł się również w polu zainteresowania Archidiecezji Lubelskiej. W ramach Duszpasterskich Wykładów Akademickich w 2014 roku, jakie zostały przygotowane przez pracowników Instytutu Ekumenicznego KUL, podjęto refleksję nad *Ekumenizmem dla ewangelizacji*. Owocem tych wykładów, uwzględniających potrzeby duszpasterzy i katechetów, jest dzieło zbiorowe poświęcone tej kwestii.

Słowo wstępne arcybiskupa Stanisława Budzika (s. 7n) przypomina, że Duszpasterskie Wykłady Akademickie organizowane są na KUL-u od 1935 roku i „wpisały się w krajobraz życia i działalności Archidiecezji Lubelskiej”. Od osiemdziesięciu lat ich tematyka „związana z aktualnym życiem i programem duszpasterskim Kościoła, miała zawsze łączyć refleksję naukową z doświadczeniem pastoralnym i katechetycznym”.

W recenzowanej książce znalazło się jednaście artykułów oraz aneks. Zaopatrzona została również we *Wprowadzenie* redaktorów, ks. Przemysława Kantyki i ks. Sławomira Pawłowskiego (s. 9-11) oraz w noty o autorach (s. 303n). Książka zawiera zatem nie tylko artykuły stanowiące podstawę referatów wygłoszonych na Duszpasterskich Wykładach Akademickich, ale również cztery dodatkowe teksty: wykład kard. Kurta Kocha (wygłoszony na KUL 8 grudnia 2014 r.), dwa wykłady ks. Petera Hockena (wygłoszone na KUL 21 i 22 stycznia 2015 r.) oraz jako aneks (s. 191-302) – tekst *Dyrektorium ekumenicznego* Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan (z 1993 r.)

Dobór tematów budzi zainteresowanie czytelnika, a układ treści recenzowanej książki jest logiczny. Uwzględniono zagadnienia ułatwiające lepsze pojmowanie relacji pomiędzy ekumenizmem a ewangelizacją, co może być szczególnie przydatne dla katechetów i kapłanów posługujących w parafiach.

W pierwszym artykule pt. *Życiodajna misja. Ekumeniczne rozumienie ewangelizacji* (s. 13-31) ks. M. Składanowski wykazuje, że chrześcijanie, pomimo istniejących podziałów wyznaniowych, mogą wspólnie wiele uczynić dla rozprzestrzeniania Ewangelii i dzięki temu wspólnie przybliżać się do widzialnej jedności.

W artykule ks. P. Kantyki *Wymiana darów duchowych katolików z chrześcijanami innych wyznań* (s. 33-46) została wskazana wartość wzajemnego uznania chrztu, znaczenie współużytkowania miejsc i rzeczy świętych, a także poruszony problem tzw. „gościnności eucharystycznej”

Największe osiągnięcia współczesnych dialogów ekumenicznych (s. 47-63) zostały syntetycznie przedstawione przez ks. S. Pawłowskiego. Szczególnie omawia on deklaracje chrystologiczne z Kościołami orientalnymi, katolicko-luterańską deklarację w sprawie nauki o usprawiedliwieniu (1999 r.), dokument Komisji Wiara i Ustrój pt. *Chrzest, Eucharystia i posługiwanie*

duchowne (1982 r.) oraz Konkordię leuenberską (1973 r.) zwaną dzisiaj Wspólnotą Kościołów Ewangelickich w Europie.

Przewodniczący Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan, kard. Kurt Koch, omówił *Perspektywy dialogu ekumenicznego między Kościołem katolickim a Kościołami prawosławnymi* (s. 65-88), ze szczególną koncentracją na problemach uniatyzmu i prymatu papieskiego.

Ekumenizm z ewangelikalnymi (s. 89-99) został ukazany przez ks. P. Hockena w świetle aktywności obecnego papieża Franciszka, co stwarza nowe możliwości dla ewangelizacji, głoszenia Jezusa, szerzenia słowa Bożego oraz odpowiadania na potrzeby cierpiących. Papież, który wzywa do „duszpasterskiego i misyjnego nawrócenia w Kościele”, wzywa także do nawrócenia w relacjach ekumenicznych.

Wartym odnotowania jest też drugi tekst ks. P. Hockena, pod nieco zagadkowym tytułem *Druga paradygmatyczna zmiana katolickiego ekumenizmu?* (s. 101-114). Pierwsza taka zmiana w stosunku do nieangażowania się Kościoła rzymskokatolickiego w ruch ekumeniczny nadeszła wraz z II Soborem Watykańskim, a polegała na zaakceptowaniu przez Sobór modelu nawrócenia ku Chrystusowi. Druga zmiana paradygmatu ma polegać na uzupełnieniu przez papieża Franciszka ekumenicznego chrystocentryzmu wyakcentowaniem roli Ducha Świętego.

Ks. M. Składanowski odnosi się do krytyki ekumenizmu przez tradycjonalistów katolickich w artykule pt. *Ekumenizm w oczach tradycjonalistów katolickich. Półprawdy, manipulacje, stereotypy* (s. 115-127).

Ze względu na bardzo trudną sytuację chrześcijan w niektórych zakątkach świata niezbędne było również podjęcie refleksji nad *Ekumenizmem męczenników* (s. 129-143). P. Kopiec ukazał stanowisko Światowej Rady Kościołów wobec prześladowania chrześcijan oraz zadania podejmowane przez międzynarodowe organizacje pomocy, które starają się na różne sposoby i w różnym zakresie pomagać prześladowanym chrześcijanom.

Praktyczny przykład działalności ekumenicznej prowadzonej od 1967 r. przez International Ecumenical Fellowship (IEF), opisany przez P. Kopca w artykule pt. *Odpowiedzialny ekumenizm. Przykład Międzynarodowej Wspólnoty Ekumenicznej* (s. 145-161), może inspirować do poszukiwania pełniejszej jedności chrześcijan

różnych wyznań, gdyż charakterystyczne dla niego jest poszanowanie tradycji wyznaniowych oraz głęboka refleksja nad drogami dążenia do jedności.

Bardzo pomocny dla wielu nauczycieli religii jest artykuł ks. P. Kantyki pt. *Ekumenizm i katecheza* (s. 163-174), podkreślający znaczenie tematyki ekumenicznej w katechezie, zastosowanie katolickich zasad ekumenizmu w katechezie oraz założenia i cele katechezy na tematy ekumeniczne.

Ostatnim artykułem zawartym w niniejszej książce jest tekst ks. S. Pawłowskiego pt. *Hierarchia prawd wiary w katechezie a ekumenizm* (s. 175-189). Autor najpierw wyjaśnia na czym polega zasada hierarchii prawd i jak ją zastosować w katechezie oraz przypomina wskazania papieża Franciszka w tej kwestii.

Dzieło zbiorowe *Ekumenizm dla ewangelizacji* posiada znaczne walory merytoryczne. Zostało przygotowane przez kompetentnych autorów (dogmatyków, ekumenistów) i dotyczy istotnych problemów związanych ze skutecznym głoszeniem Dobrej Nowiny we współczesnym świecie. Ze względu na przydatność dla różnych grup odbiorców, a zwłaszcza dla duszpasterzy i katechetów, zasługuje ono w pełni na rozpowszechnienie.

Krzysztof Leśniewski